

Юрнюк С.В., Сенюк Б.П.*, Борейко Л.Д.**

ДО ПИТАННЯ МЕДИКО-ПРАВОВОГО ЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

Кафедра судової медицини та медичного правознавства

*Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб**

*Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти***

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Лікарська таємниця залишається на сьогодні ключовим поняттям в медичному праві, медичній етиці та деонтології. Коли постає питання взаємодії медичного права та юриспруденції, то практично завжди виокремлюється поняття «лікарська таємниця». Термін «лікарська» не точно відображає обов'язок збереження у таємниці інформації про пацієнта. Зауважимо, що лікарська таємниця – це різновид медичної таємниці. Саме тому, вважаємо, що більш точним буде використання терміна «медична таємниця», оскільки мова йде про всю галузь медицини, про необхідність не тільки лікарям зберігати в таємниці отримані відомості. Науково-технічний прогрес, загальна інтеграція знань призводять до того, що інформація, яка становить об'єкт лікарської таємниці, досить часто стає доступною не тільки лікарям і медичним працівникам, але й представникам інших професійних організацій, які співпрацюють з медициною.

Метою нашої роботи є аналіз медико-правового значення дослідження лікарської таємниці. Доцільно виокремити основні фактори правомірності, використання поняття «лікарська таємниця»: історичні передумови, відповідно до яких упродовж століть застосовувався термін «лікарська таємниця»; визначення саме лікарської таємниці в нормативно-правових документах, що урегульовують медичну діяльність в державі, зокрема в Основах законодавства України про охорону здоров'я; терміновизначення «лікарська» цього виду таємниці свідчить не про спеціалізацію й освіту медика, а про вид діяльності – «лікування». Відповідно, законодавче визначення можна вивести, аналізуючи статті 39-1 та 40 Основ законодавства України про охорону здоров'я: лікарська таємниця – це відомості, що не мають права розголошуватись медичними працівниками та іншими особами, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про стан здоров'я, хворобу, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну й сімейну сторони життя пацієнта.

Конституційний захист права на недоторканість особистого життя та захист персональних даних є тими чинниками, що засвідчують медико-правову значущість дослідження лікарської таємниці. Лікарська таємниця – важливий складник щодо умов захисту соціального статусу пацієнта, його так званої «терапевтичної співпраці» і контрактної моделі взаємин, а також збільшення кількості осіб, чий службові обов'язки включають й вивчення інформації, що становить лікарську таємницю; правове відображення назви захворювання, яке дає право на соціальний захист, що оформляється у листках непрацездатності; необхідність надання морально-етичних і правових гарантій пацієнтові щодо збереження у таємниці відомостей, отриманих у результаті надання медичної допомоги.

Якщо розглядати «лікувальну таємницю» як складову більш широкого поняття «професійна таємниця», то легко виокремлюються ознаки інформації, яка являється лікарською таємницею: медична професія, в силу якої працівникові медичної сфери довіряється або стає відомою конфіденційна інформація; особиста інформація добровільно довіряється особі, що виконує професійні обов'язки, на вибір власника цієї інформації і, як правило, торкається особистого життя останнього; особі, якій довірена інформація, не перебуває на державній або муніципальній службі, в іншому випадку інформація вважається службовою таємницею; заборона на поширення довіреної або такої, що стала відомою, інформації, яка може завдати шкоди правам, свободам і законним інтересам довірителя, встановлена законодавством; інформація не відноситься до відомостей, що становлять державну й комерційну таємницю.

Підводячи підсумок, можна стверджувати, що лікарська таємниця відповідає всім вище перерахованим ознакам, а отже являється різновидом професійної таємниці.

СЕКЦІЯ 19

ФІЗИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕДИЦИНІ

Fediv V.I., Olar O.I.

THE USE OF GOLD NANOPARTICLES IN MEDICAL DIAGNOSTICS

Department of Biological Physics and Medical Informatics

Higher state educational establishment of Ukraine

“Bukovinian State Medical University”

Scientific research on the problems of obtaining and using gold nanoparticles (GNPs) began in the middle of the XIX century. The article by Michael Faraday, published in 1857 became the basic scientific work on the study of the methods of synthesis and properties of GNPs. It was found that colloidal metallic nanoparticles possess plasmon resonance and the character of the spectrum of scattered light depends on the size, shape and nature of the particles.

In contact with bioobjects (DNA, viruses, antibodies) plasmon effects allow to increase the intensity of the fluorescence signals ten times more. GNPs do not lose their properties after prolonged optical studies, that is, they are an alternative to fluorophores for biological marking and image acquisition. GNPs are low-toxic, bio-inert, stable, firmly bind to biomolecules without reducing their activity. It is easy to get GNPs with given size, shape and structure.

For the first time, GNPs conjugate with immunoglobulins was used as an immunochemical marker in 1971.